
NOOT

Deze uitspraak is niet zozeer baanbrekend als wel interessant als men de voorgeschiedenis ervan beschouwt. Kennelijk vond de provincie het lastig om alternatieven voor het MER te selecteren. Niet voor niets is de Commissie voor de m.e.r. om een tussentijds toetsingsadvies over de selectie van alternatieven voor het MER gevraagd (advies Commissie m.e.r., te vinden op commissiemer.nl, rapportnr. 2497-44). Hetgeen niet uit de uitspraak volgt, maar wel te lezen is in het advies van de Commissie m.e.r., is dat de provincie specifiek heeft gevraagd om ook een oordeel te geven over het afvallen van een oplossingsrichting, dat ook wel bekend stond als 'burgerinitiatief'. Ook een ander alternatief was al afgefallen. De Commissie m.e.r. oordeelt dat dit laatste alternatief terecht is afgefallen, omdat het buiten de doelstelling van het voornemen valt en ook vraagt om een relatief grote extra investering voor een relatief beperkte groep belanghebbenden die er baat bij hebben. Het burgerinitiatief mocht afvallen omdat het fors negatiever op onder andere natuur, inpasbaarheid en kosten scoorde, terwijl het probleemoplossend vermogen niet groter is. Ten aanzien van de overgebleven alternatieven (de oostelijke en de westelijke varianten voor de Rondweg) geeft de Commissie m.e.r. aan dat de verschillen in effecten heel klein zijn, maar "bij deze oplossingsrichtingen zitten nog relatief veel vrijheidsgraden qua precieze uitwerking waarbij de bandbreedte aan mogelijke effecten van beide oplossingen elkaar overlapt. Voor de uiteindelijke afweging tussen beide oplossingsrichtingen heeft de Commissie geadviseerd beide oplossingsrichtingen in meer detail uit te werken. De uiteindelijke effecten van beide tracés zullen immers sterk afhangen van de precieze (optima-

le) trasering en aansluiting op de huidige N345, en van de mitigerende maatregelen die daadwerkelijk getroffen worden om negatieve effecten voor bijvoorbeeld landschap, natuur, barrièrewerking en geluid te verminderen.” In het uiteindelijke ‘echte’ toetsingsadvies (rapportnr. 2497-88) concludeert de Commissie: “De rondwegalternatieven dragen beide bij aan het oplossen van de problematiek in de kern van Voorst. Zowel de positieve als negatieve milieueffecten zijn beperkt onderscheidend. Uitsluitend op de aspecten historisch landschap (negatief voor oost) en archeologie (negatief voor west) zijn de alternatieven duidelijk onderscheidend. De Commissie concludeert dat op basis van de voorliggende informatie uit het MER een voorkeursalternatief kan worden gekozen en de besluitvorming over het PIP verder kan worden voorbereid.”

In feite had al een zogenoemde trechtering van alternatieven plaatsgevonden. Dat mag en is soms ook noodzakelijk. Hierop ging ik in mijn annotatie bij ABRvS 19 maart 2014, nr. 201301640/1/R4, ECLI:NL:RVS:2014:927, «JM» 2014/77, uitgebreid in. Hiernaar zij verwezen. Zoals de Commissie voor de m.e.r. terecht concludeert, is deze handelwijze in overeenstemming met het advies van de Adviescommissie Versnelling Besluitvorming Infrastructurele Projecten (kortweg Commissie Elverding) van april 2008 zoals door het toenmalige kabinet omarmd. De zogenoemde ‘sneller- en beter-aanpak’ is zelfs ten grondslag gelegd aan delen van het wetsvoorstel voor de Omgevingswet (TK 2013-2014, 33 962, nr. 3, par. 5.5) waarmee de regeling die thans alleen in de Tracéwet zit, breder toepasbaar wordt (in beginsel verplicht voor Rijk en provincies bij toepassing bij het projectbesluit en voor toepassing van overige instrumenten facultatief). Hiermee wordt tevens uitvoering gegeven aan de motie-Samsom (TK 2009-2010, 32 127, nr. 105). Actieve betrokkenheid van belanghebbenden, bij voorkeur in een vroeg stadium en volgens de ‘sneller en beter’-aanpak, zeker bij complexe projecten, sluit mijns inziens bij uitstek aan bij het m.e.r.-systeem. Actieve en gerichte betrokkenheid van de omgeving vergroot, zo is mijn ervaring, het draagvlak en verbetert de besluitvorming. Dat het trechteren van alternatieven niet altijd eenvoudig is,

blijkt uit de onderhavige uitspraak. Een (tussentijds) advies van de Commissie voor de m.e.r. kan hierbij helpen.

Verder blijkt uit deze casus dat alternatieven om allerlei redenen mogen afvallen. Een van die redenen is dat een alternatief te weinig probleemoplossend vermogen heeft. Deze mag in een MER buiten beschouwing blijven en hoeft niet te worden beschouwd als een ‘redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatief’ zoals volgt uit artikel 7.7 Wm (plan-m.e.r.) en artikel 7.23 Wm (project-m.e.r.). Een eerdere uitspraak hierover in het kader van een vergelijkbaar geval betreft ABRvS 16 februari 2014, ECLI:NL:RVS:2014:677, over het Inpassingsplan voor de N279 Noord. Uit die uitspraak bleek ook dat gemotiveerde trechtering van te onderzoeken alternatieven in een MER is toegestaan. De uitspraken maken duidelijk dat niet op de inwerkingtreding van de Omgevingswet hoeft te worden gewacht om een ‘Elverding’-aanpak te kiezen. Hiermee wordt mijns inziens ook voorkomen dat steeds opnieuw – steeds gedetailleerder – onderzoek naar alle beschikbare alternatieven moet worden verricht. Een aanpak zoals in de onderhavige zaak, vermindert dus ook nog eens de onderzoekslasten.

S.M. van Velsen